

Патриотизъм, национализъм и настроения към ромския етнос в България

Пламена Стоянова
(Резюме)

Политическите промени след 1989 г. в България и икономически трудният преход на страната временно довеждат до упадък на патриотичните чувства сред хората. С малки изключения, като успешното представяне на България на световното първенство по футбол през 1994 г., довело до небивала национална гордост, идеята за принадлежност и единност започва да се размива в суровите и несигурни условия на прехода от социализъм към пазарна икономика. Това довежда до изостряне на отношенията в българското общество, преразглеждане на ценностите, понижаване на толерантността. Създават се и първите партии, които, използвайки патриотизма, открито прокарват враждебни настроения към различни етноси. Увеличената битова престъпност се оказва благодатна почва за такава риторика. Фактът, че от началото на новото хилядолетие и до днес част от гражданите на страната неизменно подкрепят радикални партии, показва, че тези политически формации са изразител на присъстващи настроения в българското общество. Настоящото изследване се фокусира върху формите на националистични прояви спрямо второто по големина етническо малцинство в страната – ромското. За целта са разгледани и анализирани конкретни събития в търсене отговори на няколко въпроса: Каква е ролята на българските малцинства в тези националистически нагласи? Възможно ли е да се гради идентичност въз основа на отхвърлянето на другия и какви са проявите на това отхвърляне? Как подобни изяви на нетърпимост и сблъсък дават отражение върху идентичността на самите роми? Кой печели от тази риторика и какви са последствията от нея за българското общество?

Ключови думи: идентичност; език на омразата; патриотизъм; малцинства; национализъм

Пламена Стоянова
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
Българска академия на науките
ул. „Московска“, № 6А
София 1000, БЪЛГАРИЯ
flame1228@gmail.com